

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ							ลำดับที่	1
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง							
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม							
แนวทางการพัฒนา	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม							
ตัวชี้วัด	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี							
แผนงาน	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนาและกลุ่มชาติพันธุ์ภาคเหนือ							
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน							
แนวทางหลัก	ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง		
	จัดการองค์ความรู้และบริหารจัดการชุมชน	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาและยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	พัฒนากิจกรรม เส้นทาง และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว	การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาตลาด	ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้
แนวทางการบูรณาการระดับผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ามี)	- สืบค้น จัดเก็บ รวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม - ฟื้นฟูสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ศึกษาแนวทางการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ศึกษาความต้องการและกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย - ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว/ชุมชน - การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชน/สร้างการตระหนักรู้ของชุมชน	- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว - ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว (ห้องน้ำ ป้ายบอกทาง ป้ายให้ความรู้ อาคาร สถานที่) - รักษาอัตลักษณ์ของเมือง โดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรม พื้นบ้านและเมืองเก่า - การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม (ขยะ น้ำเสีย)	- การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ - การพัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) ในพื้นที่ - พัฒนาคุณภาพมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวและยกระดับการท่องเที่ยวชุมชนให้ได้รับมาตรฐาน - จัดทำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ คู่มือ และตรวจสอบ/ประเมินการท่องเที่ยวชุมชน - เตรียมความพร้อมระบบ/อุปกรณ์ความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	- พัฒนาศักยภาพและมาตรฐานของบุคลากรท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น - พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	- พัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมด้าน CSR กิจกรรมแปลกใหม่ที่โดดเด่นในแต่ละพื้นที่ กิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ กิจกรรมท่องเที่ยวให้เกิดการมีส่วนร่วมสร้างประสบการณ์ (Experiential design) - นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การเสริมสร้างประสบการณ์การให้บริการกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะด้วยเทคโนโลยี เช่น VR หรือ Gamification - สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวงานเทศกาลและงานประเพณีท้องถิ่น - เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างภาค และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	- เพิ่มมูลค่าการบริการการท่องเที่ยว และสินค้าของที่ระลึกด้วยด้วยฐานวัฒนธรรมล้านนา และการออกแบบสร้างสรรค์ - พัฒนาสินค้าและบริการชุมชนรองรับนักท่องเที่ยว เช่น OTOP ชุมชน นวัตกรรม และบริการการท่องเที่ยวชุมชน - การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการให้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง(Home Stay ที่พัก ร้านอาหาร)	- กิจกรรม Roadshow และ Trade Show ในตลาดสำคัญ - จัดทำสื่อการตลาดในรูปแบบภาพนิ่ง และ Viral clip สำหรับตลาดเฉพาะแยกตามกลุ่มสัญชาติ - จัดกิจกรรม FAM Trip ทั้ง agent ในและต่างประเทศ - สร้าง Brand Lanna Signature - ส่งเสริมตลาดในนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักให้เดินทางวันธรรมดามากขึ้น - นำสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการ และ Platform การท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม	- ขยายช่องทางการขายผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในกลุ่มเฉพาะ - ขยายช่องทาง Online ในสื่อหลักทั้ง Social Media และ Online Platform - ขยายช่องทาง On-ground สร้าง Festivals สำหรับกลุ่มเป้าหมาย
หน่วยงาน	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ททท. สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์(องค์การมหาชน) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์							

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ							ลำดับที่	2
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง							
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม							
แนวทางการพัฒนา	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม							
ตัวชี้วัด	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี							
แผนงาน	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวมรดกโลกภาคเหนือ							
พื้นที่เป้าหมาย	สุโขทัย กำแพงเพชร							
แนวทางหลัก	ต้นทาง				กลางทาง		ปลายทาง	
	จัดการองค์ความรู้และบริหารจัดการชุมชน	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาและยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	พัฒนากิจกรรม เส้นทาง และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว	การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาตลาด	ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้
แนวทางการรองรับผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ำม)	- สืบค้น จัดเก็บ รวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรม รวมทั้งศึกษาสำรวจจัดทำชุดข้อมูลทางโบราณคดี - ฟื้นฟูสืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ศึกษาแนวทางการเพิ่มคุณค่าและมูลค่าของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - ศึกษาความต้องการและกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมาย - ศึกษาขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยว - พัฒนาและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในเขตมรดกโลก/สร้างการตระหนักรู้ของชุมชน	- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงการอนุรักษ์อย่างยั่งยืน (เช่น รถรางไฟฟ้า เส้นทางจักรยาน) - ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว (ห้องนำป้ายบอกทาง ป้ายให้ความรู้ อาคาร สถานที่) - รักษาอัตลักษณ์ของเมือง โดยให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ สถาปัตยกรรม บ้านและเมืองเก่า - การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม (ขยะ น้ำเสีย)	- การปรับปรุงภูมิทัศน์ในเขตพื้นที่มรดกโลก - เตรียมความพร้อมระบบ/อุปกรณ์ความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว	- พัฒนาศักยภาพและมาตรฐานของบุคลากรท่องเที่ยว เช่น ไกด์ท้องถิ่น ผู้นำเที่ยว - พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนโดยรอบบริเวณพื้นที่มรดกโลก	- พัฒนากิจกรรมในพื้นที่มรดกโลก (กิจกรรมกลางแจ้ง นันทนาการ กิจกรรมกลางคืน) - เพิ่มมูลค่าให้กิจกรรมท่องเที่ยวให้เกิดการมีส่วนร่วมสร้างประสบการณ์ (Experiential design) - สร้างเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่มรดกโลก รวมทั้งการสื่อความหมาย - สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวทางเทศกาลและงานประเพณีท้องถิ่น - เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวภายในและภายนอกพื้นที่เขตมรดกโลก รวมทั้งเชื่อมโยงระหว่างภาค และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน	- เพิ่มมูลค่าการบริการการท่องเที่ยว และสินค้าของที่ระลึกด้วยฐานวัฒนธรรมล้ำนา และการออกแบบสร้างสรรค์ - พัฒนาสินค้าและบริการชุมชนรองรับนักท่องเที่ยว เช่น OTOP ชุมชนวิถีชีวิต บริการการท่องเที่ยวชุมชน - การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการให้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (Home Stay ที่พัก ร้านอาหาร)	- กิจกรรม Roadshow หรือเข้าร่วมงาน Trade Show ในตลาดสำคัญ โดยรวมกับการท่องเที่ยวหลักในภาคเหนือ/กลุ่มจังหวัด/จังหวัด - จัดทำสื่อการตลาดในรูปแบบภาพนิ่ง และ Viral clip - ส่งเสริมตลาดในนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักให้เดินทางวันธรรมดามากขึ้น - นำเสนอเสนอและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการ และ Platform การท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม	- ขยายช่องทางการขายผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในกลุ่มเฉพาะ - ขยายช่องทาง Online ในสื่อหลักทั้ง Social Media และ Online Platform - การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของไทยในต่างประเทศ
หน่วยงาน	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กรมศิลปากร กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ททท. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์(องค์การมหาชน)							

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ							ลำดับที่	3
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง							
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีความภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม							
แนวทางการพัฒนา	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม							
ตัวชี้วัด	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี							
แผนงาน	พัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติภาคเหนือ							
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน น่าน เพชรบูรณ์ อุทัยธานี							
	ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง		
แนวทางหลัก	จัดเก็บข้อมูล ประเมินศักยภาพ และการบริหารจัดการชุมชน/เครือข่าย	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว	พัฒนาและยกระดับมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยว	พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	พัฒนากิจกรรม เส้นทาง และผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว	การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยว สินค้าที่ระลึกและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	พัฒนาตลาด	ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้
แนวทางรอง ระบุผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ามี)	- สำรวจและประเมินศักยภาพความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว - ศึกษาความต้องการและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ - สร้างการมีส่วนร่วม ของชุมชน/ภาคีการท่องเที่ยว - การปลูกจิตสำนึก สร้างการตระหนักรู้ถึงคุณค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนและเครือข่ายภาคี - การสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างความซึบซับและแนวทางการอนุรักษ์ให้กับนักท่องเที่ยว	- ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว - ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยว (ห้องน้ำ ป้ายบอกทาง ป้ายให้ความรู้ อาคาร สถานที่) - การจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อม (ขยะ น้ำเสีย)	- การปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ - การพัฒนาสัญลักษณ์ (Landmark) ในพื้นที่ - จัดทำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ คู่มือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและตรวจสอบ/ประเมินการท่องเที่ยวชุมชน - เตรียมความพร้อมระบบ/อุปกรณ์ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว รวมทั้งวางแผนการป้องกันภัยพิบัติ	- พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ได้มาตรฐาน เช่น ไกด์ท้องถิ่น ผู้นำเที่ยว - พัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างเครือข่ายชุมชนและบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ	- พัฒนากิจกรรมท่องเที่ยว เช่น กิจกรรมด้าน CSR กิจกรรมแปลกใหม่ที่โดดเด่นในแต่ละพื้นที่ กิจกรรมท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ กิจกรรมท่องเที่ยวให้เกิดการมีส่วนร่วมสร้างประสบการณ์ (Experiential design) - เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในลักษณะรูปแบบการท่องเที่ยวที่คล้ายกันหรือต่อเนื่องกัน	- เพิ่มมูลค่าการบริการการท่องเที่ยว และสินค้าของที่ระลึกด้วยฐานวัฒนธรรม ล้านนา และการออกแบบสร้างสรรค์ - พัฒนาสินค้าและบริการชุมชนรองรับนักท่องเที่ยว เช่น OTOP ชุมชนนวัตวิถีและบริการการท่องเที่ยวชุมชน - การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการให้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง (Home Stay ที่พัก ร้านอาหาร)	- กิจกรรม Roadshow และ Trade Show ในตลาดสำคัญ - จัดทำสื่อการตลาดในรูปแบบภาพนิ่ง และ Viral clip - จัดกิจกรรม FAM Trip ของ agent ในและต่างประเทศ - สร้าง Brand Lanna Signature - ส่งเสริมตลาดในนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักให้เดินทางวันธรรมดามากขึ้น - นำสารสนเทศและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลการบริหารจัดการ และ Platform การท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม	- ขยายช่องทางการขายผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ในกลุ่มเฉพาะ - ขยายช่องทาง Online ในสื่อหลักทั้ง Social Media และ Online Platform - ขยายช่องทาง On-ground สร้าง Festivals สำหรับกลุ่มเป้าหมาย
หน่วยงาน	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ทพท. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) กระทรวงคมนาคม							

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ				ลำดับที่	5	
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา ตัวชี้วัด แผนงาน พื้นที่เป้าหมาย	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง					
	พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง					
	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี					
	พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และสินค้าชุมชน					
แนวทางหลัก แนวทางรอง (ผลิตภัณฑ์เชิงสร้างสรรค์ หัตถอุตสาหกรรม สินค้าชุมชน	17 จังหวัดภาคเหนือ					
	ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง
	สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ	พัฒนา และสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ/บุคลากร	การวิจัยและพัฒนา	พัฒนาธุรกิจและเพิ่มมูลค่าสินค้า	การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน	พัฒนาตลาด
	- ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแก่กลุ่มธุรกิจเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ - การจัดทำฐานข้อมูลและระบบดิจิทัล และประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และธุรกิจท้องถิ่น	- พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย กลุ่มเศรษฐกิจสร้างสรรค์ SMEs และวิสาหกิจชุมชน ในการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม - เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อยกระดับทักษะความรู้ความเชี่ยวชาญให้กลุ่มธุรกิจเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชน และบุคลากรในสถานประกอบการ - พัฒนาบุคลากรทั้งในด้านทักษะอาชีพ ภาคการผลิตและบริการ ด้านทักษะภาษา และทักษะการใช้ ICT - ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการ ในกลุ่มธุรกิจเป้าหมาย และเชื่อมโยงตลอด value chain - การจัดจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการรายย่อยสู่รายใหญ่ ผู้ประกอบธุรกิจขั้นต้นสู่ผู้ประกอบการขั้นกลางและปลาย เป็นต้น	- สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมผนวกกับความโดดเด่นของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น - สร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและผู้ประกอบการ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เชิงวิชาการไปสู่การปฏิบัติจริงในเชิงธุรกิจ - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์	- ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมผนวกกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสินค้าและบริการเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม - พัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP เป็นของฝากของที่ระลึกระดับพรีเมียม - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการของกลุ่มธุรกิจเป้าหมาย วิสาหกิจชุมชน ด้วยฐานภูมิปัญญาและวัฒนธรรม	- พัฒนาระบบรับรองมาตรฐานสินค้าและบริการ รวมทั้งกำหนดใหม่มาตรฐานธุรกิจภาคบริการตามมาตรฐานสากล - ส่งเสริมให้กลุ่มธุรกิจสร้างสรรค์ กลุ่มอาหารและสินค้าเพื่อสุขภาพ และบริการสุขภาพ ได้รับการรับรองมาตรฐาน	- จัดหาสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการตามแหล่งชุมชน แหล่งการค้าที่มีศักยภาพ หรือแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ โดยต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานท้องถิ่นทุกระดับ - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ของท้องถิ่น ทั้งแบบ Online และ Offline - สนับสนุนการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เหมาะสม เพื่อขยายตลาดสินค้าและบริการทั้งในและต่างประเทศ - สนับสนุนการสร้างธุรกิจกรรมในพื้นที่ย่านการค้า (creative space)
	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม สสว. ททท.					

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ			ลำดับที่	6
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง			
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม			
แนวทางการพัฒนา	พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง			
ตัวชี้วัด	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี			
แผนงาน	พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการกลุ่มท่องเที่ยวสุขภาพที่มีศักยภาพสูงภาคเหนือ			
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ และจังหวัดเครือข่ายที่มีศักยภาพ			
แนวทางหลัก	ต้นทาง			ปลายทาง
	การวิจัยและพัฒนา (R&D) สํารวจและประเมินศักยภาพ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล	การพัฒนาบุคลากรและสร้างเครือข่าย	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าเพิ่ม
แนวทางรอง (บริการทางการแพทย์ สปา นวดเพื่อสุขภาพ สมุนไพร สินค้าสุขภาพ อาหารเสริมสุขภาพและความงาม น้ำพุร้อน และผลิตภัณฑ์จากน้ำพุร้อน)	การวิจัยและพัฒนา (R&D) สํารวจและประเมินศักยภาพ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล	การพัฒนาบุคลากรและสร้างเครือข่าย	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าเพิ่ม
	การวิจัยและพัฒนา (R&D) สํารวจและประเมินศักยภาพ	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล	การพัฒนาบุคลากรและสร้างเครือข่าย	การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าเพิ่ม
หน่วยงาน	กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์(องค์การมหาชน)			

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ						ลำดับที่	7
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง						
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืน และกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม						
แนวทางการพัฒนา	พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพสูง						
ตัวชี้วัด	รายได้การท่องเที่ยวภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 12 ต่อปี						
แผนงาน	แผนงานพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ (Northern Economic Corridor: NEC – Creative LANNA)						
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง / ผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์เป้าหมาย 7 กลุ่ม ได้แก่ งานฝีมือและหัตถกรรม ทัศนศิลป์ การออกแบบ แฟชั่น สถาปัตยกรรม ดนตรี ซอฟต์แวร์						
แนวทางหลัก	ต้นทาง			กลางทาง			ปลายทาง
	เสริมศักยภาพของพื้นที่เมืองสร้างสรรค์	สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ และเครือข่าย	พัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์สาธารณะและสถาปัตยกรรมเมือง	พัฒนาเพื่อต่อยอดผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์	ยกระดับทักษะฝีมือ บุคลากรในธุรกิจสร้างสรรค์	สร้าง Brand “Lanna Heritage”	ส่งเสริมการตลาด
	- พัฒนาระบบสัญญาณสื่อสารความเร็วสูง - ปรับปรุงพื้นที่และภูมิทัศน์ของเมือง - พัฒนาระบบขนส่งเชื่อมโยงเมือง - สนับสนุนปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน	- สำรวจ/จัดทำแผนที่ย่านสร้างสรรค์ - สร้างเครือข่ายชุมชน/เมืองสร้างสรรค์	- สนับสนุนการสร้างสรรค์ Landmark ของเมือง - สนับสนุนการสร้าง Creative Space - สนับสนุนการสร้างสถานที่/แหล่งแสดงผลงาน	- วิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์ - สนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์สร้างสรรค์	- สนับสนุนการสร้างธุรกิจ Startup - พัฒนาแหล่งบ่มเพาะธุรกิจสร้างสรรค์	เผยแพร่ข้อมูลเพื่อสร้างการรับรู้	- จัดเทศกาลงานสร้างสรรค์ - จัดกิจกรรมส่งเสริมย่านสร้างสรรค์ - กิจกรรมศิลปะต่างๆ - เชื่อมการตลาด online บน platform หลัก - เชื่อมโยงการท่องเที่ยวและกิจกรรมสร้างสรรค์กับเมืองวัฒนธรรมหลัก
หน่วยงาน	กระทรวงดิจิทัลฯ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และเทศบาลในพื้นที่						
แผนงาน/โครงการ	โครงการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้วยการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัฒนธรรมล้านนา						

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ					ลำดับที่	8
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง					
ยุทธศาสตร์	ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษ และการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค					
แนวทางการพัฒนา	1) เสริมศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐาน และวางผังเมืองทั้งเมืองหลักและเมืองชายแดน ให้สอดคล้องและสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ พัฒนาโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งย่อยที่เชื่อมต่อกับระบบหลักของประเทศและอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก 2) เชียงใหม่เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ ให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเทียบเท่าเมืองขนาดใหญ่ในระดับนานาชาติและมีความน่าอยู่ 3) พัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบรางที่นครสวรรค์ แพร่ (อำเภอเด่นชัย) เชียงราย (อำเภอเชียงของ) และเมืองในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน 4) พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ มีทักษะฝีมือ เข้าถึงข้อมูลกฎระเบียบการค้าในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมและมนุษยธรรมที่ถูกนำมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า 5) พัฒนาสินค้าที่มีศักยภาพสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งสินค้าที่ตอบสนองตลาดในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC โดยให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบอย่างการเกื้อกูลกัน บนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งไทยและเพื่อนบ้าน ซึ่งจะสอดคล้องกับการเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของพื้นที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และจังหวัดเชียงราย					
ตัวชี้วัด	1) มูลค่าการค้าชายแดนภาคเหนือ ขยายตัวไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ต่อปี 2) อัตราการขยายตัวของการผลิตสาขาอุตสาหกรรมภาคเหนือ เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4 ต่อปี					
แผนงาน	เสริมศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานเมืองเป้าหมายและเมืองชายแดนภาคเหนือ เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาคเหนือ					
พื้นที่เป้าหมาย	1) เมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ – เชียงใหม่ 2) เมืองชายแดน- แม่ฮ่องสอน เชียงราย พะเยา น่าน ตาก อุตรดิตถ์ 3) เมืองสถานีขนส่งระบบราง- นครสวรรค์ เด่นชัย เชียงของ					
แนวทางหลัก	ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง
	เสริมศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานและวางผังเมืองในเมืองหลักและเมืองชายแดน	พัฒนาเชียงใหม่เป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ	พัฒนาเมืองสถานีขนส่งระบบรางที่ นครสวรรค์ เด่นชัย เชียงของ และเมืองในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน	พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากร	พัฒนาสินค้า	ส่งเสริมการตลาด และช่องทางการจัดจำหน่าย
แนวทางการรองรับผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ามี)	- วางผังเมืองให้สอดคล้องและสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ - พัฒนาโครงข่ายเส้นทางและระบบขนส่งย่อยที่เชื่อมต่อกับระบบหลักของประเทศและอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ และแนวตะวันออก-ตะวันตก - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งจะรองรับการเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญเชื่อมโยงอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC - ส่งเสริมการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ)	- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ - ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล - จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะในเมือง เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่งตามหลักการจัดทำแผนผังภูมิโนเวศ - ขยายขีดความสามารถของระบบท่าอากาศยาน - พัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อรองรับสังคมดิจิทัล - พัฒนาระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน	- จัดทำแผนแม่บทพื้นที่และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ของแต่ละเมือง - พัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ให้ทั่วถึงสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบและประเทศเพื่อนบ้าน - ส่งเสริมกิจกรรมเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับพื้นที่	- พัฒนาผู้ประกอบการและบุคลากรให้มีความรู้ เพิ่มศักยภาพในการผลิต - ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าถึงข้อมูลกฎระเบียบการค้าในธุรกิจระดับภูมิภาค และสากล รวมถึงเงื่อนไขทางด้านสิ่งแวดล้อมและมนุษยธรรมที่ ถูกนำมาเป็นข้อกีดกันทางการค้า - สนับสนุนให้องค์กรภาคธุรกิจเอกชนที่มีความเข้มแข็งร่วมพัฒนาเครือข่ายกับธุรกิจท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อยกระดับขีดความสามารถให้เข้าสู่ Supply Chain ของธุรกิจใหญ่ได้ - ยกระดับความพร้อมของผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยี - สร้างและขยายเครือข่ายการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ	- พัฒนาสินค้าให้ได้ศักยภาพและมาตรฐานการส่งออก - พัฒนาสินค้าให้สามารถตอบสนองความต้องการในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน และ AEC	- เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายโดยใช้เทคโนโลยี - การจัดกิจกรรมส่งเสริมการขาย - การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ - พัฒนาประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่งและกระจายสินค้า ลดอัตราการสูญเสียระหว่างขนส่ง - การลดต้นทุนในการบริหารจัดการและเก็บรักษาสินค้าคงคลัง - จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า - สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยงาน	กระทรวงมหาดไทย กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการคลัง กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ					

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาค				เหนือ		ลำดับที่	9
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง						
ยุทธศาสตร์	ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง						
แนวทางการพัฒนา	1) ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง 2) สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ 3) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิตแก่เกษตรกร 4) สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูล แหล่งเงินทุน และเทคโนโลยี 5) พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์โดยเกษตรกร 6) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกร ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน						
ตัวชี้วัด	อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4						
แผนงาน	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ภาคเหนือ						
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน						
แนวทางหลัก	ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง	
	การวิจัยและพัฒนา (R&D)	การพัฒนาการผลิต ปัจจัยการผลิต	การสร้างเครือข่ายและการพัฒนาองค์ความรู้แก่เกษตรกร	พัฒนาคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งและ Logistics	ส่งเสริมการตลาดและสร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค
แนวทางรองระบบผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ามี)	- การวิจัยและนำเทคโนโลยี รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มและแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์ - จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ และการตลาด - การวางแผนการผลิต (Crops Planning) เพื่อกำหนดพื้นที่ - การจัดการพื้นที่เกษตร จัดทำ Zoning และเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์	- ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีปัจจัยการผลิตเกษตรอินทรีย์ เช่น เมล็ดพันธุ์ สารชีวภัณฑ์ - ส่งเสริมและสนับสนุนการนำการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต - การบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง - พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำนอกพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งแก้ไขปัญห การขาดแคลนน้ำของเกษตรกรในเขตพื้นที่นอกเขตชลประทาน - การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกลุ่มเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง	- สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรในกลุ่มเกษตรยั่งยืน - ให้ความรู้กับเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิต การใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี - เสริมสร้างแกนนำเกษตรกรระดับชุมชนท้องถิ่น - สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer)	- ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตร/สินค้าแปรรูปตามมาตรฐานสากลในระดับชุมชน - สนับสนุนการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า - ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และอัตลักษณ์ รวมทั้งสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของสินค้าเกษตรอินทรีย์ในกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มแปรรูป	- การส่งเสริมมาตรฐานโรงงานแปรรูปมาตรฐาน GMP/HACCP โดยเฉพาะการรักษาความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่การผลิต - ส่งเสริมและสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานในการแปรรูปเกษตรอินทรีย์ เช่น โรงสี เครื่องคัดบรรจุ - ส่งเสริมและสนับสนุนการนำการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี มาใช้ในการแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม - การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Post Harvest)	- การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่ง - จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรอินทรีย์	- ส่งเสริมช่องทางการกระจายสู่ผู้บริโภค เช่น ชุมชน ห้างค้าปลีก รวมทั้งสร้างตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น - สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาด เช่น ตลาดออนไลน์ - ส่งเสริมกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้แปรรูป/ผู้จำหน่ายโดยตรง - ทำการตลาดเฉพาะ(Niche Market) และตลาดสินค้าเกษตรเฉพาะฤดู
หน่วยงาน	กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สำนักงานมาตรฐานเกษตรและอาหารแห่งชาติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ(องค์การมหาชน) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ						

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ						ลำดับที่	10	
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์		พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคุ่มแม่น้ำโขง						
ยุทธศาสตร์		ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง						
แนวทางการพัฒนา		1) ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง 2) สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ 3) สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาทางการเกษตรทั้งระบบ ส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ การให้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจการผลิตแก่เกษตรกร 4) สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) ที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตรบนฐานทรัพยากรชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากข้อมูล แหล่งเงินทุน และเทคโนโลยี 5) พัฒนาช่องทางตลาดออนไลน์และระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าเกษตรจากชุมชน พัฒนานวัตกรรมสำหรับการสร้างระบบโลจิสติกส์สินค้าเกษตรจากชุมชน เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าเกษตรออนไลน์โดยเกษตรกร 6) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยง เพื่อใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสมและเต็มประสิทธิภาพ รวมถึงการพัฒนาแหล่งเก็บกักนํ้านอกเขตพื้นที่ชลประทาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำไว้ในพื้นที่เกษตรกรรม แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของเกษตรกร ในพื้นที่นอกเขตชลประทาน						
ตัวชี้วัด		อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4						
แผนงาน		ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยภาคเหนือ						
พื้นที่เป้าหมาย		พิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี						
แนวทางหลัก		ต้นทาง			กลางทาง		ปลายทาง	
		การวิจัยและพัฒนา (R&D)	การพัฒนาการผลิต บั๊จจัยการผลิต	การสร้างเครือข่ายและการให้ความรู้เกษตรกร	พัฒนาคุณภาพมาตรฐานเกษตรอินทรีย์	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การขนส่งและLogistics	ส่งเสริมการตลาดและสร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค
แนวทางการรองรับผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถั่วมี)		• การวิจัยและนำเทคโนโลยี รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มและแปรรูปสินค้าเกษตร • จัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสินค้าเกษตรปลอดภัย และการตลาด • การวางแผนการผลิต (Crops Planning) เพื่อกำหนดพื้นที่ • การจัดการพื้นที่เกษตร จัดทำ Zoning และเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อบริหารจัดการที่ดินให้เกิดประโยชน์	• การพัฒนาคุณภาพบั๊จจัยการผลิต เช่น การเพิ่มระดับความอุดมสมบูรณ์ของดิน พัฒนาพันธุ์พืช • ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีบั๊จจัยการผลิตที่มีคุณภาพ เช่น เมล็ดพันธุ์ ชีวภัณฑ์ • ส่งเสริมและสนับสนุนการนำการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต • การบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างเป็นระบบ เครือข่ายที่เชื่อมโยง • พัฒนาแหล่งเก็บนํ้านอกพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งแก้ไขปัญหการขาดแคลนน้ำของเกษตรกรในเขตพื้นที่นอกเขตชลประทาน • การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกลุ่มเพื่อผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง • ส่งเสริมการลงทุนผู้ประกอบการแปรรูปเกษตรปลอดภัย	• สนับสนุนการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายเกษตรกรในกลุ่มเกษตรยั่งยืน เกษตรปลอดภัย • ให้ความรู้กับเกษตรกรในการปรับเปลี่ยนระบบการผลิต การใช้สารอินทรีย์แทนสารเคมี • เสริมสร้างแกนนำเกษตรกรระดับชุมชนท้องถิ่น • สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) • สร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกร	• ส่งเสริมการพัฒนาสินค้าเกษตร/สินค้าแปรรูป ตามมาตรฐานสากลในระดับชุมชน • สนับสนุนการตรวจสอบและรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้า • ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและอัตลักษณ์ของสินค้าเกษตรปลอดภัยในกลุ่มเกษตร/กลุ่มแปรรูป	• การส่งเสริมมาตรฐานโรงงานแปรรูปมาตรฐาน • ส่งเสริมและสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐานในการแปรรูปเกษตรปลอดภัย เช่น โรงสี เครื่องคัดบรรจุ • ส่งเสริมและสนับสนุนการนำการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยี มาใช้ในแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม • การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว (Post Harvest) • การออกแบบพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า • ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรให้เป็นผลิตภัณฑ์นวัตกรรม (Innovation Product)	• การเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการขนส่ง • จัดตั้งศูนย์กระจายสินค้าเกษตรปลอดภัย • ส่งเสริมระบบโทรคมนาคม (Internet) ให้สามารถจำหน่ายผลผลิตได้โดยตรง • พัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ Logistics	• ส่งเสริมช่องทางการกระจายสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่ผู้บริโภค เช่น ชุมชน ห้างค้าปลีก รวมทั้งสร้างตลาดชุมชน ตลาดท้องถิ่น • สร้างและส่งเสริมช่องทางการตลาด เช่น ตลาดออนไลน์ • ส่งเสริมกิจกรรมทางธุรกิจเพื่อสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิตกับผู้แปรรูป/ผู้จำหน่ายโดยตรง • ทำการตลาดเฉพาะ (Niche Market) และตลาดสินค้าเกษตรเฉพาะฤดู
หน่วยงาน		กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) สำนักงานมาตรฐานเกษตรและอาหารแห่งชาติ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ(องค์การมหาชน) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ						

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนภาคเหนือ			ลำดับที่	11
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง			
ยุทธศาสตร์	ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง			
แนวทางการพัฒนา	1) สนับสนุนการเชื่อมโยงผลผลิตเกษตรสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่มีศักยภาพ และ 2) พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพอย่างบูรณาการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมเกษตรชีวภาพ อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และแปรรูปชีวมวล			
ตัวชี้วัด	อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4			
แผนงาน	พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพในภาคเหนือ			
พื้นที่เป้าหมาย	เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ อุทัยธานี พิษณุโลก สุโขทัย ตาก เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์			
แนวทางหลัก	ต้นทาง		กลางทาง	ปลายทาง
	การวิจัยและพัฒนา (R&D)	การพัฒนาการผลิต ปัจจัยการผลิต	การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม	การตลาดและสร้างความเชื่อมั่นผู้บริโภค
	● ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาด้านการผลิตและการแปรรูปวัตถุดิบชีวภาพและเคมีชีวภาพ ● การสนับสนุนการพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ในการนำพืช/วัสดุชีวภาพ มาใช้ประโยชน์ตลอดห่วงโซ่คุณค่า	● ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร และพืชพลังงานทางเลือก ● ส่งเสริมการพัฒนาคลังสตอร์อุตสาหกรรมชีวภาพในพื้นที่ที่เหมาะสม ● พัฒนาความสามารถทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดจนบุคลากร เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพทั้งในปัจจุบันและอนาคต	● การพัฒนากระบวนการสกัดสารตั้งต้นสำคัญจากผลผลิตทางการเกษตร (ซึ่งเป็นสารตั้งต้นของวัตถุดิบชีวภาพ) ● ยกระดับกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรสู่อาหารที่มีมูลค่าเพิ่ม ● ส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตจากฐานชีวภาพ อาทิ เกล็ดขี้เถ้า/สมุนไพร นวัตกรรมอาหาร/อาหารเสริม เคมีชีวภาพ และพลังงานชีวมวล เป็นต้น ● ส่งเสริมการแปรรูปวัตถุดิบเหลือใช้ทางการเกษตรมาผลิตพลังงานทางเลือก ● การพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	● ส่งเสริมตลาดการบริโภคสินค้าชีวภาพและสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ● สร้างสรรค์การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานของทรัพยากร (ชีวภาพ) ที่มีศักยภาพในการบำบัด พินฟู รักษา ● การศึกษาด้านการตลาด niche market สินค้าและบริการจากฐานชีวภาพทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเพิ่มโอกาสการเข้าถึงตลาดผู้บริโภคที่มีกำลังซื้อสูง
หน่วยงาน	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรฯ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานมาตรฐานเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการอุดมศึกษาฯ กระทรวงการท่องเที่ยวและ สถาบันพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ(องค์การมหาชน) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)			

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ										ลำดับที่	12
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์		พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างเสริมมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง									
ยุทธศาสตร์		พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ									
แนวทางการพัฒนา		1) ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำของผู้มีรายได้น้อย									
		2) พัฒนาระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีข้อจำกัดทางกายภาพและมีปัญหาความยากจน ตามแนวทางแม่ฮ่องสอนโมเดล									
		3) พัฒนาแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ควบคู่ไปกับการยกระดับทักษะฝีมือให้สูงขึ้น สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์									
		4) สร้างความเข้มแข็งและสร้างสภาพแวดล้อมในการพัฒนาให้กับสถาบันครอบครัวและชุมชน เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาคนทุกช่วงวัย ตลอดจนการจัดสวัสดิการชุมชนได้อย่างยั่งยืน และเป็นโครงข่ายการคุ้มครองทางสังคมให้กับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน									
ตัวชี้วัด		1) สัดส่วนผู้สูงอายุที่เข้าถึงบริการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care) ภาคเหนือเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐ ต่อปี									
แผนงาน		พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสภาคเหนือ									
พื้นที่เป้าหมาย		17 จังหวัดภาคเหนือ									
แนวทางหลัก		ส่งเสริมการสร้างรายได้และการมีงานทำของผู้สูงอายุ			พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว			สนับสนุนการจัดบริการด้านสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุในชุมชนและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน			
		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
		- อบรมพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ - ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาผู้สูงอายุไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสนับสนุนการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่มอาชีพและกลุ่มวิสาหกิจชุมชน - ส่งเสริมการจ้างงานต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานของผู้สูงอายุ - ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ	- พัฒนาช่องทางทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการของผู้สูงอายุ - เชื่อมโยงการตลาดกับการท่องเที่ยวชุมชน - สนับสนุนช่องทางการตลาดออนไลน์	- ให้ความรู้กับคนในครอบครัว และชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุ - ให้ความรู้กับผู้สูงอายุในการดูแลตนเอง - สร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัวและชุมชน - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส - สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการดูแลผู้สูงอายุ	พัฒนาบุคลากรด้านการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care)	พัฒนาสถานบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมนำเทคโนโลยี สารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ	- ส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในด้านสุขภาพ กีฬา และวัฒนธรรม - สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสในชุมชน - ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการดูแลผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส - ส่งเสริมด้านการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต	พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในชุมชนให้เหมาะสม ได้แก่ ถนน ทางเดิน	พัฒนาระบบบริการและนวัตกรรมในการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาส	
แนวทางรอง ระบุผลิตภัณฑ์+พื้นที่เป้าหมาย (ถ้ามี)											
หน่วยงาน		กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์									

กรอบเบื้องต้นของแผนงานภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ				ลำดับที่		14	
เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์	พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างเสริมมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง						
	อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันอย่างยั่งยืน						
แนวทางการพัฒนา	1) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและป่าไม้ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ						
	2) พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบในกลุ่มน้ำหลักของภาค และพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สำคัญเพื่อให้เกิดความสมดุลทั้งในด้านการจัดหา การใช้ และการอนุรักษ์						
ตัวชี้วัด	3) แก้ไขปัญหาหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ						
	1) สัดส่วนพื้นที่ป่าไม้ต่อพื้นที่ภาคเหนือ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 58 ของพื้นที่ภาค 2) จำนวนวันที่มีค่าฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM10) เกินมาตรฐานของภาคเหนือ ไม่เกิน 15 วันต่อปี						
แผนงาน	บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภาคเหนือ						
พื้นที่เป้าหมาย	1) ป่าต้นน้ำ ในพื้นที่ 8 จังหวัดภาคเหนือตอนบน 2) ปัญหาหมอกควัน จังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน และตาก						
แนวทางหลัก	การอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและป่าไม้			การแก้ไขปัญหาหมอกควัน			
	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง	
แนวทางรอง	การอนุรักษ์ พื้นที่ ฟู ทรัพยากรธรรมชาติ (ปลูก พื้นที่ ฟู)	การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ (รักษา ปกป้อง)		ปรับเปลี่ยนวิธีการเตรียมการเพาะปลูก/ให้ความรู้ และสร้างจิตสำนึก (ห้ามเผา)	ป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการเผา	เตรียมรองรับผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อม	
	● ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าต้นน้ำ โดยมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ● การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรมให้มีความอุดมสมบูรณ์ ● การทำฝายชะลอน้ำ ● ส่งเสริมการปลูกป่าในพื้นที่ว่างของรัฐตามแนวกันชนและการเชื่อมต่อผืนป่า ● ปลูกและฟื้นฟูป่าตามแนวพระราชดำริ “ปลูกป่า ปลูกคน”	● บริหารจัดการป่าชุมชน โดยเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ● เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชน/พัฒนาอาสาสมัคร/ประชาชนในการบริหารจัดการเฝ้าระวังและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ● การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและองค์ความรู้ เทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ● ประชาสัมพันธ์การรับรู้และกระแสนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ● การเร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาการทับซ้อนแนวเขตที่ดินของรัฐ		● ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรเพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่บนพื้นที่สูงในภาคเหนือ เช่น การใช้เครื่องจักรไถกลบเพื่อทดแทนการเผา การปลูกถั่ว การทำปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกอง และการใช้น้ำจุลินทรีย์ เป็นต้น ● พัฒนางค์ความรู้ด้านเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้เศรษฐกิจที่โตเร็วและสนับสนุนการปลูกพืชทดแทนที่สามารถทำรายได้แทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวในพื้นที่ป่าเพื่อลดการเผาป่าที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ● ส่งเสริมการรับรู้วงกว้างในระดับชุมชนเกี่ยวกับสาเหตุของหมอกควัน แนวทางการเฝ้าระวัง และการบริหารจัดการขยะ ● การส่งเสริมความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในพื้นที่ชายแดนเพื่อร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟป่าหมอกควัน	● พัฒนาระบบโครงสร้าง เครือข่ายความร่วมมือการทำงานเชิงบูรณาการของหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูดูแลป่าไม้และการทำเกษตรที่ลดการเผา ● จัดทำแผนการจัดการและควบคุมการเผาหลังการเก็บเกี่ยว ● การป้องกันและแก้ไขปัญหาการบุกรุกป่า ไฟป่า (จัดชุดลาดตระเวร จัดทำแนวกันไฟ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ป้องกันไฟ) ● สนับสนุนและส่งเสริมจัดการการเก็บ และการกำจัดขยะอย่างถูกวิธี	● พัฒนาระบบเฝ้าระวังสุขภาพ พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ เพื่อรับรองอุบัติเหตุหมอกควัน พัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน การให้สุศึกษาและประชาสัมพันธ์แก่ประชาชน ● สร้างระบบรับแจ้งเหตุและข่าวสารและแจ้งเตือนการเผา ผ่านสื่อออนไลน์และเครือข่ายชุมชน ● สนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันอันตรายจากหมอกควันแก่ประชาชน	
หน่วยงาน	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุขกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.)						